

[Kai Moltke.]

endnu mindre agter at give vort tilsagn om de årlig stigende procenter af lejen i det gamle byggeri, indtil slutmålet, forhøjelsen på 1 milliard, er nået. Der må kunne findes bedre egnede sugerør til inddragning af den købekraft, man mener er for stor, end som her at prøve på i løbet af nogle få år at opsuge milliarder.

Ja, vil man sige, men forudsætningen er sænkningen af renten, sænkningen af lejen i nybyggeriet, og jeg ville have været lykkelig, hvis jeg kunne tro på det; men nøjagtig samme forsikring blev givet os, første gang jeg sad i et boligudvalg i 1961. Da var forudsætningen også den hurtige rentesænkning, den hurtige regulering af grundpriserne og dermed nedsættelse af huslejen i det nyere byggeri.

Nu hørte jeg den ærede konservative ordfører tale om en vis rytmik — jeg tror også, at venstres ordfører var inde på det — og at man måtte tage den fortsatte prisstigning med i betragtning, når man ansatte procenter og arbejdede med det. Men hvad angår den fortsatte stigning i prisniveauet, er det nærmest, som om de har samme fornemmelse som jeg — nemlig at inflationen og prisstigningen langtfra er slut, og der må derfor efter min mening visse garantier til.

Som sagt, det er ting, som mit parti ikke et øjeblik skammer sig over ikke at kunne medvirke til. Det er rart at være i godt selskab, men selskabet kan også være så godt, at man bagefter får hovedpine.

Når det er sagt, skal man jo også tage hatten af og sænke sablen for visse klare og tydelige standpunkter, man har og har haft blandt modstanderne. Jeg tænker her på nogle betragtninger, der — ikke her under de firkantede forhandlinger, men da socialdemokraterne blev stillet over for vælgerne — blev fremsat af den tidligere boligminister, hr. Carl P. Jensen — jeg beder den højtærede formand fritage mig for at bruge udtrykket „den tidligere højtærede boligminister“, da noget sådant vil kunne misforstås. Hvad erklærede da den tidligere boligminister umiddelbart før valgkampen i en artikel, indsendt til Vesterbrobladet og optaget i dette den 26. august 1964? Han sagde følgende om huslejeudligningen — jeg beder om tilladelse til at bringe et citat:

„Lad mig her fastslå den kendsgerning, at socialdemokratiet ikke er enig med dem, der gør sig til talsmænd for, at lejen i den ældre boligmasse skal nærme sig niveauet i nybyggeriet.

At acceptere oppositionens krav om, at lejen skal finde sit naturlige niveau, d. v. s. markedslejen, er en absurditet allerede af den grund, at frie forhold på boligmarkedet vil bestå i lejernes „frihed“ til selv at afgøre, om de i givet fald vil vælge at betale eksempelvis det dobbelte af den leje, de betaler i en gammel og udslidt lejlighed i et overbebygget boligkompleks, eller betale en 600-700 kr. pr. måned i en nybygget lejlighed, måske en 20-25 km fra arbejdspladsen. Der vil i så fald ikke være tale om en naturlig markedsleje, men derimod om den lejeansættelse, der ville være påvirket af bolig mangelen og ikke af de gamle lejigheders reelle brugsværdi.“

Jeg må sænke kården for tydelige principstandpunkter, fremført fra socialdemokratiet af den nuværende højtærede Grønlandsminister. Det var rigtige ord i det rigtige øjeblik, sagt tydeligt til Vesterbros lejere umiddelbart før valget.

Hvad er det da, man skulle være begyndt med her efter den statistik, jeg har opstillet for, hvordan det ser ud i den gamle boligmasse? Denne statistik giver os en fortrinlig illustration af, hvad den tidligere boligminister mente i denne erklæring til Vesterbros lejere. Ja, nu ser jeg — og jeg ser det med sorg — i betænkningen, at man ikke alene er enig om de årlige forhøjelser, men også om udvidelserne af de geografiske, beskyttelsesfri zoner. Men så kommer beroligelsen: forhøjelserne gennemføres under kontrol af huslejenævnene. Tilsyneladende godt. Men ved folketingets medlemmer, hvilke evner huslejenævnene har til at føre kontrol i dag? Reglerne om huslejenævn er formuleret sådan, at nævnet skal bestå af en repræsentant for lejerne og en repræsentant for grundejerne og så den nye mand med en juridisk embeds eksamen i forsvarlig stand og — lad os gætte — måske en sekretær for nævnet. Nu plejer lejernes repræsentanter at være folk, som til daglig har et almindeligt arbejde. Om grundejernes mobilitet vil jeg meget nødig komme med for stærke be-